



Ügyszám: NAIH/2019/2740/2

Dr. Janó Márk Ádám Úr
közigazgatási államtitkár részére

Miniszterelnökség

Budapest

Tisztelt Közigazgatási Államtitkár Úr!

A mai napon elektronikus úton érkezett a *személy- és vagyónvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény módosításáról szóló törvénytervezettel* (a továbbiakban: Tervezettel) kapcsolatos álláspontomról – rendelkezésemre álló, meglehetősen szűk időkeretre is tekintettel soron kívül – az alábbiakban tájékoztatom.

1.) A Tervezet általános indoklásában rögzítettek szerint a szabályozás célja a *„terrorcselekmények és más hasonló súlyos, a látogatók életét vagy egészségét veszélyeztető bűncselekmények megelőzését vagy azok bekövetkezése esetén az azokkal szembeni megfelelő intézkedések alkalmazását és a következmények kezelése”*.

Ezen cél megítélésem szerint olyan közérdek, amely a személyes adatok védelméhez fűződő, az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében rögzített alapvető jog korlátozásának legitim és alkotmányos célja lehet.

2.) A személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával kapcsolatos alapvető követelményeket az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése rögzíti. E feltételek szerint a korlátozásra valamely alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a *feltétlenül szükséges mértékben*, az elérni kívánt céllal *arányosan*, az alapvető jog *lényeges tartalmának tiszteletben tartásával*, törvényi szinten kerülhet sor.

E követelményekből az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az is fakad, hogy az alapjog-korlátozás eszközének *alkalmasnak* kell lennie a korlátozás céljának elérésére, e korlátozás továbbá abban az esetben alkotmányos, ha annál nincs a célzott eredmény elérésére alkalmas *enyhébb alapjog-korlátozást megvalósító* eszköz.

3.) A tervezett szabályozási cél és tartalom tekintetében – az Alaptörvényben rögzítettek mellett – az általános adatvédelmi rendelet, valamint az információs önrendelkezési jogról és

az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) rendelkezései alkalmazandóak.

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés c) pontja álláspontom szerint a tervezett adatkezelési műveletek alapjául szolgálhat, ám ezen – ún. kötelező – adatkezelés vonatkozásában mind az általános adatvédelmi rendelet [6. cikk (3) bekezdés], mind az Infotv. [5. § (3) bekezdés] meghatározza a szabályozásban rögzítendő elemeket.

4.) Mindezek alapján álláspontom szerint a Tervezetben – normatív rendelkezések keretein belül is – egyértelműen szükséges megjeleníteni ezen alkotmányossági, uniós jogi és törvényi feltételeknek megfelelő szabályozási tartalmat, azok hiányában ugyanis a tervezett cél megvalósulása és az ahhoz szükséges alapjog-korlátozás alkotmányossága kétségessé válhat.

5.) A Tervezet kapcsán ezért nézetem szerint koncepcionálisan tisztázandó az, hogy a szabályozási célra a tervezett szabályozás alkalmas-e. A *„terrorcselekmények és más hasonló súlyos, a látogatók életét vagy egészségét veszélyeztető bűncselekmények megelőzése vagy azok bekövetkezése esetén az azokkal szembeni megfelelő intézkedések alkalmazása és a következmények kezelése”* mint jogalkotói és egyben adatkezelési cél a tervezett – jelenleg ismert – szabályozási tartalom alapján nem egyértelműen teljesíthető.

A szabályozási tartalom ugyanis csak a tömegrendezvényen részt vevők személyes adatainak rögzítését és a rendezvényre történő belépés alkalmával történő ellenőrzését és ezen adatok megőrzését rendezi, így e tartalom alapján nem világos, hogy a *bűnmegelőzési és bűnüldözési* cél a potenciális elkövetők kiszűrése és azonosítása, valamint bűncselekmény elkövetése esetén az elkövetők azonosítása milyen eszközzel és milyen módon kerül sor.

Nem derül ki ugyanis a Tervezetből, hogy a *potenciális* elkövetők (az indokolás szerint a „hatósági információk alapján veszélyt jelentő személyek”) személyazonossága miként jut a szervezők tudomására, ezen információkat milyen adatkezelési keretek között tárolják és vetik össze a belépők személyes adataival, továbbá az sem, hogy a beléptetést követően a rendezvényen esetlegesen *elkövetett* bűncselekmények kapcsán milyen adatkezelési művelet (pl. a rendezvény eseményeiről történő kép- és hangfelvétel) lesz az, amellyel összevetve a belépés időpontjában rögzített adatokat a tervezett szabályozási cél elérhető.

6.) Koncepcionális követelmény az is, hogy a tervezett szabályozás az annak alkalmazására köteles adatkezelők számára is egyértelmű és világos tartalmú legyen. A tervezett 72/C. § (1) bekezdésében az adtakezelési kötelezettséget keletkeztető feltétel – a „rendezvény időtartama alatt *várhatóan* lesz olyan időpont, amelyen a résztvevők létszáma a huszonötezer főt meghaladja” – álláspontom szerint e követelménynek nem felel meg, nem egyértelmű, hogy e feltétel mely szempontok alapján állapítható meg, így a tervezett alapjog-korlátozásra és jogi kötelezettségre mely körülmények fennállása esetén kerülhet jogszerűen sor. Javasolom ezért ehelyett olyan feltétel rögzítését a Tervezetben, amelynek bekövetkezte objektív szempontok szerint megállapítható.

7.) Az előzőekben jelzett koncepcionális szempontból mellőzhetetlen szabályozási tartalom mellett a Tervezet normatív rendelkezéseiben egyértelműen rögzíteni szükséges (a Tervezet indokolásában említettek szerint) az adatkezelés célját. A jelenlegi célmeghatározás ugyanis részben hiányos, részben az indokolásban rögzített szabályozási célnál jelentősen bővebb terjedelemben biztosít lehetőséget az adatkezelésre.

Így pl. a tervezett 72/C. § (5) bekezdése alapján a tömegrendezvény szervezője bármilyen „hatósági vagy bírósági kötelezés” alapján köteles a rögzített adatokat továbbítani, ebből fakadóan ezen adatok bármely hatósági vagy bírósági eljárásban felhasználhatóak lennének (pl. családjogi, közigazgatási ügyek), amely vonatkozásában álláspontom szerint nem valósulnának meg az előzőekben jelzett alkotmányossági feltételek.

8.) Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatából fakadó, ún. „készletező adatkezelés” követelménye, továbbá az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés e) pontjában rögzített, ún. „korlátozott tárolhatóság” elve alapján pedig az adatkezelés tervezett időtartama is a célhoz kötöttség követelményéhez kell, hogy igazodjon, így ha a tömegrendezvényen nem történt bűncselekmény, a rögzített személyes adatoknak a rendezvény zárását követő egy éves időtartamban történő megőrzésének tervezett előírása is felülvizsgálatra szorul.

9.) Mindebből fakadóan javaslom Tervezet elemeinek – a jelen észrevételekben jelzetteknek megfelelő – felülvizsgálatát, azok szükség szerinti módosítását és az azokkal kapcsolatban szükséges egyeztetések lefolytatását.

Természetesen a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság mint a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jog érvényesítéséért és érvényesülésének felügyeletéért felelős szerv, ahogyan eddig is, továbbra is készséggel áll a jogszabály-előkészítők és törvényjavaslat benyújtására jogosultak – így Miniszter Úr – rendelkezésére a Tervezettel kapcsolatos koncepcionális és részletes kérdések megvitatásában.

Budapest, 2019. március „12”

Üdvözlettel:



Dr. Péterfalvi Attila
elnök

c. egyetemi tanár